

Súd: Okresný súd Bardejov
Spisová značka: 4Csp/29/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8223209086
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 01. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Milan Majerník, PhD.
ECLI: ECLI:SK:OSBJ:2024:8223209086.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bardejov sudcom JUDr. Milanom Majerníkom, PhD., v spore žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Prievozská 2, 821 09 Bratislava – mestská časť Ružinov, IČO: 35 724 803, právne zastúpeného: Remedium Legal, s.r.o., so sídlom Prievozská 2, 821 09 Bratislava – mestská časť Ružinov, IČO: 53 255 739, proti žalovanému: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XXX, XXX XX D., o zaplatenie 2.906,21 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi 2.771,20 eur s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 2.771,20 eur od 28.04.2021 do zaplatenia a to všetko v lehote do 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a .

III. Stranám náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

odôvodnenie:

SpisovaZnacka

1. Právny predchodca žalobcu (BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA) sa žalobou doručenou Okresnému súdu Bardejov dňa 13.6.2023 domáhal, aby súd uložil žalovanej zaplatiť mu sumu istiny 2.906,21 eur spolu s úrokmi z dlžnej úverovej istiny vo výške 30 % ročne zo sumy 1.239,00 eur od 28.04.2021 až do zaplatenia zo sumy 1.560,20 eur od 28.04.2021 až do zaplatenia a úrokmi z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 1.268,91 eur od 28.04.2021 až do zaplatenia zo sumy 1.597,30eEur od 28.04.2021 až do zaplatenia a nahradiť mu trovy konania.

2. Podanie žaloby odôvodnil tým, že dňa XX.XX.XXXX uzavrel ako veriteľ na jednej strane so žalovaným ako dlžníkom na strane druhej Zmluvu o revolvingovom spotrebiteľskom úvere a vydaní kreditnej karty (ďalej len "úverová zmluva") podľa zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a Rámcovú zmluvu o poskytovaní platobných služieb (ďalej len "rámcová zmluva") podľa zákona č. 492/2009 Z.z. o platobných službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Obsahom úverovej zmluvy bol záväzok veriteľa poskytnúť žalovanému revolvingový úver vo forme úverového

rámca do výšky 5.000,- eur na financovanie kúpy spotrebného tovaru u predajcu uvedeného na úverovej zmluve a súčasne záväzok žalovaného vrátiť poskytnutý revolvingový úver spolu s dohodnutými úrokmi a poplatkami formou dohodnutých mesačných splátok. Žalovaný takto po dobu trvania úverového vzťahu vyčerpal z poskytnutého úverového rámca peňažné prostriedky v celkovej výške 1.239 eur tak, že sumu 1.225 eur žalovaný čerpal platbami na vybraných obchodných miestach, financovaním na svoj účet a platbami poistenia platieb a sumu 14 eur predstavujú poplatky, ktoré žalobca účtoval žalovanému v súlade s úverovou zmluvou ako súčasť úverovej istiny. V dôsledku neplnenia dohodnutých splátok zo strany žalovaného žalobca vyhlásil dňa 27.04.2021 mimoriadnu splatnosť úveru, čím sa stal dlh žalovaného splatný v celom rozsahu. Vzhľadom k vyššie uvedeným skutočnostiam má žalovaný voči žalobcovi k dnešnému dňu neuhradené záväzky po lehote splatnosti v celkovej výške 1.288,91 eur (1.239 eur z titulu zvyšku dlžnej úverovej istiny; 6,89 eur z titulu dlžných úrokov z úveru; 23,05 eur z titulu dlžného poistného z úveru; 20 eur z titulu nákladov spojených s uplatnením pohľadávky;). Okrem toho je žalovaný povinný zaplatiť žalobcovi úroky z dlžnej úverovej istiny vo výške 30 % ročne zo sumy 1.239 eur od 28.04.2021 až do zaplatenia a úroky z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 1.268,91 eur od 28.04.2021 až do zaplatenia (žalobca si neuplatňuje úroky z omeškania zo sumy nákladov spojených s uplatnením pohľadávky). Dňa XX.XX.XXXX uzavrel žalobca ako veriteľ na jednej strane so žalovaným ako dlžníkom na strane druhej v poradí druhú Zmluvu o revolvingovom spotrebiteľskom úvere a vydaní kreditnej karty (ďalej len "úverová zmluva") podľa zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a 6/8 Rámcovú zmluvu o poskytovaní platobných služieb (ďalej len "rámcová zmluva") podľa zákona č. 492/2009 Z.z. o platobných službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Obsahom úverovej zmluvy bol záväzok žalobcu poskytnúť žalovanému revolvingový úver vo forme úverového rámca do výšky 5.000,- eur na financovanie kúpy spotrebného tovaru u predajcu uvedeného na úverovej zmluve a súčasne záväzok žalovaného vrátiť poskytnutý revolvingový úver spolu s dohodnutými úrokmi a poplatkami formou dohodnutých mesačných splátok. Žalovaný takto po dobu trvania úverového vzťahu vyčerpal z poskytnutého úverového rámca peňažné prostriedky v celkovej výške 1.560,20 eur tak, že sumu 1.546,20 eur žalovaný čerpal platbami na vybraných obchodných miestach, financovaním na svoj účet a platbami doplnkového poistenia a sumu 14 eur predstavujú poplatky, ktoré žalobca účtoval žalovanému v súlade s úverovou zmluvou ako súčasť úverovej istiny. V dôsledku neplnenia dohodnutých splátok zo strany žalovaného žalobca vyhlásil dňa 27.04.2021 mimoriadnu splatnosť úveru, čím sa stal dlh žalovaného splatný v celom rozsahu. Vzhľadom k vyššie uvedeným skutočnostiam má žalovaný voči žalobcovi k dnešnému dňu neuhradené záväzky po lehote splatnosti v celkovej výške 1.617,30 eur (1.560,20 eur z titulu zvyšku dlžnej úverovej istiny; 8,54 eur z titulu dlžných úrokov z úveru; 28,56 eur z titulu dlžného poistného z úveru; 20 eur z titulu nákladov spojených s uplatnením pohľadávky;). Okrem toho je žalovaný povinný zaplatiť žalobcovi úroky z dlžnej úverovej istiny vo výške 30 % ročne zo sumy 1.560,20 eur od 28.04.2021 až do zaplatenia a úroky z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 1.597,30 eur od 28.04.2021 až do zaplatenia (žalobca si neuplatňuje úroky z omeškania zo sumy nákladov spojených s uplatnením pohľadávky).

3. Žalovanej bola žaloba doručená 7.9.2023, avšak k tejto sa nevyjadřila.

4. Vo vyjadrení zo dňa 11.8.2023 na výzvu súdu na doplnenie skutkových tvrdení žalobca uviedol, že bonitu žalovaného overoval tak, že existujúce záväzky spotrebiteľa veriteľ overil dopytom do úverového registra dňa XX.X.XXXX, z ktorého je zrejmé, že spotrebiteľ mal v čase poskytnutia úveru existujúce záväzky s mesačným úverovým zaťažením v sume 0 eur. V rámci výpočtu DSTI veriteľ v súlade s Opatrením k výške existujúcich splátok pripočítal sumu splátky poskytovaného úveru vo výške 75,00 eur (5% zo sumy poskytovaného úverového rámca vo výške 1 500,00 eur zo Zmluvy o revolvingovom spotrebiteľskom úvere a vydaní kreditnej karty zo dňa 29.09.2020) a splátky poskytovaného úveru vo výške 60,00 eur (5% zo sumy poskytovaného úverového rámca vo výške 1 200,00 eur zo Zmluvy o revolvingovom spotrebiteľskom úvere a vydaní kreditnej karty zo dňa XX.XX.XXXX). Pri výpočte DSTI teda veriteľ počítal s mesačným úverovým zaťažením vo výške 135 eur. Príjem spotrebiteľa bol overený nezávislým dopytom do Sociálnej poisťovne zo dňa 29.09.2020 a dňa 26.09.2020, ktorý je súčasťou výstupu z interných systémov postupcu. Spotrebiteľ deklaroval príjem vo výške XXX eur. V rámci nákladov na zabezpečenie základných životných potrieb bral veriteľ do úvahy životné minimum spotrebiteľa vo výške 214,83 eur, nakoľko spotrebiteľ uviedol rodinný stav E. (E. – A., F.) a počet členov domácnosti X.

5. Pôvodný žalobca BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA podaním dňa 12.7.2023 navrhol pripustiť zmenu žalobcu a súd uznesením sp. zn. 4Csp/29/2023 zo dňa 22.8.2023 pripustil, aby do konania vstúpila namiesto pôvodného žalobcu spoločnosť EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 35 724 803.

6. Súd vo veci nariadil pojednávanie, na ktoré sa nedostavil žalobca a jeho právny zástupca, ktorí svoju neúčast' ospravedlnili a dali súhlas s prejednaním veci v neprítomnosti. Žalovaný sa na pojednávanie nedostavil a z neúčasti na ňom sa neospravedlnil. Z uvedených dôvodov postupom podľa § 180 CSP súd pojednával v neprítomnosti žalobcu a jeho právneho zástupcu.

7. Súd vykonal dokazovanie oboznámením postupom podľa § 204 CSP s podaniami strán sporu a listinnými dôkazmi, a to: žaloba na č.l. 1-7, zmluva o revolvingovom spotrebiteľskom úvere na č.l. 15-17, spracovanie osobných údajov na č.l. 18-19, výpis z účtu na č.l. 20, potvrdenie na č.l. 21, oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti na č.l. 21, doručenka na č.l. 22, zmluva o revolvingovom spotrebiteľskom úvere na č.l. 25-27, spracovanie osobných údajov na č.l. 28-29, výpis z účtu na č.l. 30, potvrdenie na č.l. 30, oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti na č.l. 31, doručenka na č.l. 32, vyjadrenie žalobcu na č.l. 105-113, uznesenie na č.l. 120, vyjadrenie žalobcu na č.l. 139-140, časť výstupu z úverového registra na č.l. 141-142, ospravedlnenie žalobcu na č.l. 152-153, ospravedlnenie na č.l. 164-165, ako aj ostatným obsahom spisu a zistil tento skutkový stav:

8. Právny predchodca žalobcu a žalovaná uzavreli dňa XX.X.XXXX Zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXXXXXX (s poznámkou fin. tovar: potreby pre kutilov – záhrada), na základe ktorej bolo dohodnuté poskytnutie revolvingového úveru vo výške 5.000 eur s aktuálnou výškou úverového rámca 1.200 eur, cenou tovaru 949 eur, RPMN 0%, výška 1. čerpania 949 eur, výška mesačnej splátky: min. 5 % z dlžnej čiastky zaokrúhlenej na najbližší vyšší násobok 300 eur, splatnosť mesačnej splátky 10. deň v mesiaci, splatnosť 1. mesačnej splátky 10 deň v mesiaci nasledujúcom po mesiaci, v ktorom bolo uskutočnené 1. čerpanie revolvingového úveru, výška úrokovej sadzby 30 % p.a. fixná.

9. Právny predchodca žalobcu si zabezpečil pohľadávku Dohodou o zrážkach zo mzdy zo dňa 26.9.2020.

10. Podľa článku 7 bodu 7.1 ak klient nespláca poskytnutý úver/ revolvingový úver riadne a včas, je banka oprávnená: a) vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru/revolvingového úveru, t.j. požadovať splatenie úveru/ revolvingového úveru, vrátane príslušných úrokov a poplatkov v lehote a s účinnosťou, ktorú banka určí v oznámení o vyhlásení mimoriadnej splatnosti.

11. Z potvrdenia zo dňa 23.5.2023 o odfinancovaní peňažných prostriedkov registrovaných na úverovom prípade XXXXXXXXXXXXXXXX vystaveného žalobcom vyplýva, že žalovaný čerpal finančné prostriedky v celkovej výške 1.225 eur.

12. Z výpisu z úverového účtu žalovaného č. XXXXXXXXXXXXXXXX vyplýva, že žalovaný z poskytnutého revolvingového úveru do zosplatenia úveru neuhradil žiadnu sumu.

13. Z oznámenia o vyhlásení mimoriadnej splatnosti revolvingového úveru č. XXXXXXXXXXXXXXXX zo dňa XX.X.XXXX vyplýva, že žalobca oznámil žalovanému, že vzhľadom na to, že poskytnutý úver nesplácal riadne a včas, a to ani po opakovaných výzvach na úhradu, žalobca vyhlásil ku dňu 27.4.2021 mimoriadnu splatnosť úveru v zmysle úverovej zmluvy, čím sa stal záväzok splatný v celom rozsahu. Zároveň žalobca vyzval žalovaného na úhradu dlžnej sumy vo výške 1.288,91 eur zloženej z úverovej istiny vo výške 1.239 eur, dlžných úrokov, poplatkov a poistného vo výške 29,91 eur a nákladov spojených s uplatnením pohľadávky vo výške 20 eur.

14. Právny predchodca žalobcu a žalovaný uzavreli dňa XX.X.XXXX ďalšiu Zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXXXXXX (s poznámkou fin. tovar: potreby pre kutilov + záhrada), na základe ktorej bolo dohodnuté poskytnutie revolvingového úveru vo výške 5.000 eur s aktuálnou výškou úverového rámca 1.500 eur, cenou tovaru 1299 eur, RPMN 0%, výška 1. čerpania 1299 eur, výška mesačnej splátky: min. 5 % z dlžnej čiastky zaokrúhlenej na najbližší vyšší násobok 300 eur, splatnosť mesačnej splátky 10. deň v mesiaci, splatnosť 1. mesačnej splátky 10 deň v mesiaci nasledujúcom po mesiaci, v ktorom bolo uskutočnené 1. čerpanie revolvingového úveru, výška úrokovej sadzby 30 % p.a. fixná.

15. Právny predchodca žalobcu si zabezpečil aj túto pohľadávku Dohodou o zrážkach zo mzdy zo dňa XX.X.XXXX.

16. Aj táto zmluva obsahovala obdobné články ako zmluva zo dňa XX.X.XXXX, pričom článku 7 bodu 7.1 ak klient nespláca poskytnutý úver/ revolvingový úver riadne a včas, je banka oprávnená: a) vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru/revolvingového úveru, t.j. požadovať splatenie úveru/revolvingového úveru, vrátane príslušných úrokov a poplatkov v lehote a s účinnosťou, ktorú banka určí v oznámení o vyhlásení mimoriadnej splatnosti.

17. Z potvrdenia zo dňa 23.5.2023 o odfinancovaní peňažných prostriedkov registrovaných na úverovom prípade XXXXXXXXXXXXXXXX vystaveného žalobcom vyplýva, že žalovaný čerpal finančné prostriedky v celkovej výške 1.546,20 eur.

18. Z výpisu z úverového účtu žalovaného č. XXXXXXXXXXXXXXXX vyplýva, že žalovaný z poskytnutého revolvingového úveru uhradil do zosplatnenia úveru neuhradil žiadnu sumu.

19. Z Oznámenia o vyhlásení mimoriadnej splatnosti revolvingového úveru č. XXXXXXXXXXXXXXXX zo dňa XX.X.XXXX vyplýva, že žalobca oznámil žalovanému, že vzhľadom na to, že poskytnutý úver nesplácal riadne a včas, a to ani po opakovaných výzvach na úhradu, žalobca vyhlásil ku dňu 27.4.2021 mimoriadnu splatnosť úveru v zmysle úverovej zmluvy, čím sa stal záväzok splatný v celom rozsahu. Zároveň žalobca vyzval žalovaného na úhradu dlžnej sumy vo výške 1.617,30 eur zloženej z úverovej istiny vo výške 1.560,20 eur, dlžných úrokov, poplatkov a poisťného vo výške 37,10 Eur a nákladov spojených s uplatnením pohľadávky vo výške 20 Eur.

20. Podľa § 1 ods. 2 prvá veta zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“) spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

21. Podľa § 1 ods. 8 zákona o spotrebiteľských úveroch ustanoveniami tohto zákona nie sú dotknuté ustanovenia Občianskeho zákonníka ani osobitných predpisov (napr. zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa).

22. Podľa § 2 písm. a) a b) zákona o spotrebiteľských úveroch na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania,5a) veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

23. Podľa § 9 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

24. Podľa § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka¹⁸⁾ musí obsahovať tieto náležitosti:

a) druh spotrebiteľského úveru,

b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,

c) adresu veriteľa, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,

d) meno, priezvisko, dátum narodenia, rodné číslo a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,

e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,

f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,

- g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,
- i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,
- j) odplatu podľa osobitných predpisov, 18aa)
- k) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
- l) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,
- m) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- n) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,
- o) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,
- p) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- q) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- r) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- s) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
- t) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,
- u) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,
- v) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- w) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- x) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,
- y) názov a adresu príslušného orgánu dohľadu podľa § 23,
- z) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrtrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrtrok.
- aa) názov zmluvy, ktorý obsahuje slová spotrebiteľský úver v príslušnom gramatickom tvare.

25. Podľa § 11 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

- a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1,
- b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až l), s), z) a aa),
- c) zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, neobsahuje náležitosti podľa § 10 ods. 1 alebo

- d) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa,
- e) veriteľ spotrebiteľský úver poskytne inak ako bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa¹⁾ a nejde o bezhotovostné poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru podľa § 15 alebo poskytnutie spotrebiteľského úveru bezhotovostne na splatenie iného úveru alebo úverov úhradou veriteľovi oprávnenému poskytovať úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu, 18b)
- f) veriteľ v zmluve o spotrebiteľskom úvere neuvedie všetky plnenia, ktoré pre spotrebiteľa vyplývajú z poskytnutia spotrebiteľského úveru alebo s ním súvisia,
- g) ročná percentuálna miera nákladov spotrebiteľského úveru prekračuje najvyššiu prípustnú výšku odplaty stanovenej podľa osobitných predpisov. 18aa).

26. Podľa § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihliadnutia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje aj porušenie ustanovení § 7 ods. 19 až 42.

27. Podľa § 11 ods. 3 zákona o spotrebiteľských úveroch ak osoba bez povolenia poskytne peňažné prostriedky, ktoré by inak boli spotrebiteľským úverom, uzatvorená zmluva je neplatná. Ak vznikne spotrebiteľovi povinnosť vydať poskytnuté finančné plnenie, osoba podľa prvej vety je povinná umožniť spotrebiteľovi uhradiť len skutočne poskytnuté finančné plnenie v splátkach a lehote, ktorá však nesmie byť kratšia ako lehota, v ktorej by mal spotrebiteľ vrátiť finančné plnenie, ak by neexistoval dôvod neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere; tým nie je dotknuté právo zmluvných strán dohodnúť sa na dlhšej lehote na vrátenie poskytnutého finančného plnenia a právo spotrebiteľa vrátiť poskytnuté finančné plnenie naraz alebo v splátkach v lehote kratšej, ako bola dohodnutá v zmluve podľa prvej vety.

28. Podľa § 52 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „Občiansky zákonník“) spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

29. Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlíšné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

30. Podľa § 53 ods. 1, 2, 3, 5 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané. Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

31. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

32. Podľa § 54 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa priznávajú, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

33. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

34. Podľa § 544 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda. Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

35. Podľa § 565 Občianskeho zákonníka ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

36. Súd je toho názoru, že zmluvy o spotrebiteľskom úvere zo dňa XX.X.XXXX a XX.X.XXXX, ktorú žalobca považuje za základ, od ktorého odvodzuje svoj nárok, je zmluvou spotrebiteľskou. Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmlúv a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou. Pokiaľ dodávateľ požaduje od spotrebiteľa sankciu za porušenie jeho zmluvných povinností a táto je v nepomere k jeho plneniu, je neplatná.

37. Súd v danej súvislosti poukazuje aj na skutočnosť, že Slovenská republika ako člen Európskej únie je povinná plniť záväzky vyplývajúce z tohto členstva. Členské štáty Únie sú povinné zabezpečiť, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (čl. 6 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej len „smernica“)).

38. Z rozsudku Súdneho dvora Európskej únie vo veci G. D. H. C. a I. E. J. (C-240/98) a medzi C. H. C. a K. E. C. L. M. L. C., spojené prípady C-240/98 a C-244/98 je vyvoditeľná obligatórnosť zásahu súdu proti nekalej podmienke: „Cieľ Článku 6 Smernice, ktorý od členských štátov vyžaduje stanoviť, že nečestné podmienky nie sú pre spotrebiteľa zaväzujúce, by sa nedosiahol, keby bol spotrebiteľ sám povinný vystúpiť proti nečestnej povahe takých podmienok. V sporoch, kde zahrnuté sumy sú často obmedzené, môžu byť právnické poplatky vyššie než vložená čiastka, čo môže spotrebiteľa odradiť, aby napadol použitie nečestnej podmienky. V počte členských štátov procedurálne predpisy umožňujú jednotlivcom súhrn etických, všeobecne zachovávaných a uznávaných zásad, ktorých dodržiavanie je často krátko zabezpečované aj právnymi normami tak, aby každé konanie bolo v súlade so všeobecnými mravnými a morálnymi zásadami demokratickej spoločnosti. brániť sa v takých konaniach a je reálne riziko, že spotrebiteľ kvôli neznalosti práva nespochybní podmienku prednesenú proti nemu. Z toho vyplýva, že účinná ochrana spotrebiteľa sa môže dosiahnuť, len ak národný súd prehlási, že má právomoc zhodnotiť podmienky tohto druhu na svoj vlastný návrh“.

39. Súd preskúmal na základe uvedeného predloženej zmluvy o spotrebiteľskom úvere v časti dohodnutého úroku, pričom po jej posúdení musel konštatovať, že spotrebiteľské úvery medzi žalobcom

a žalovanou je potrebné posúdiť ako bezúročné a bez poplatkov pre nedostatok v náležitostiach podľa § 9 ods. 2 písm. g) zákona o spotrebiteľských úveroch a hrubého porušenia skúmania bonity žalovanej.

40. Podľa § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru.

41. Podľa § 7 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje potrebné na posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver; tým nie je dotknuté právo veriteľa využívať informácie o spotrebiteľovi z príslušnej databázy za podmienok ustanovených osobitným zákonom.

42. Podľa § 7 ods. 27 zákona o spotrebiteľských úveroch veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky sú povinní na účely podľa odseku 19 použiť dostatočné, primerané a aktuálne informácie o príjmoch, nákladoch na zabezpečenie základných životných potrieb spotrebiteľa a osôb, voči ktorým má spotrebiteľ vyživovaciu povinnosť, 17a) peňažných záväzkoch spotrebiteľa, výške celkovej zadlženosti a ďalšie informácie o finančnej a ekonomickej situácii spotrebiteľa. Informácie o príjme podľa prvej vety je potrebné overovať preukázateľným spôsobom prostredníctvom interných zdrojov alebo externých zdrojov, ktoré sú nezávislé od spotrebiteľa. Veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky sú povinní bez súhlasu spotrebiteľa, len na splnenie účelu posúdenia schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver a na účely podľa odseku 19, ak odsek 43 neustanovuje inak, elektronicky overiť informácie súvisiace s príjmom spotrebiteľa v Sociálnej poisťovni, 17ab) a to prostredníctvom prevádzkovateľa registra. Veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky overujú len informácie súvisiace s príjmom spotrebiteľa, ktoré vopred získali od spotrebiteľa, u ktorého sa posudzuje schopnosť splácať spotrebiteľský úver. Náklady na zabezpečenie základných životných potrieb spotrebiteľa a osôb, voči ktorým má spotrebiteľ vyživovaciu povinnosť, 17a) je nevyhnutné posudzovať s ohľadom na životné minimum ustanovené osobitným predpisom 17d) a na príjem spotrebiteľa.

43. Vychádzajúc z § 7 zákona o spotrebiteľských úveroch je plne opodstatnené vyžadovať v súdnom konaní preukázanie skúmania bonity klienta veriteľom. Pokiaľ si veriteľ uplatňuje právo na plnenie zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, je nutné vyhodnotiť, či pri uzatvorení zmluvy boli splnené všetky povinnosti a podmienky, ktoré na tieto zmluvné vzťahy kladie právna úprava zameraná na ochranu spotrebiteľa, t. j. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, zákon o spotrebiteľských úveroch a ďalšie. Bolo na veriteľovi, aby tento preukázal, že bonitu žalovaného náležite skúmal, že si splnil povinnosť vyplývajúcu mu z § 7 zákona o spotrebiteľských úveroch. Odborná starostlivosť predpokladá overenie údajov, ktoré dlžník veriteľovi uviedol, resp. objektívne podložil minimálne potvrdením zamestnávateľa dlžníka. Nepochybne kľúčová je i povinnosť veriteľa využívať verejne dostupné informácie, akými sú napr. štátom publikované údaje o životnom a existenčnom minime podľa zák. č. 110/2006 Z. z. a o priemerných výdajoch obyvateľstva a tieto porovnávať so známymi alebo od spotrebiteľa zistenými informáciami o jeho príjmoch a výdavkoch (Najvyšší súd ČR pod sp. zn. 33Cdo/2178/2018).

44. Veriteľ v zmysle § 7 a 11 zákona o spotrebiteľských úveroch je pri posúdení úverovej schopnosti klienta povinný brať na zreteľ ako existujúcu situáciu klienta, najmä jeho príjmy a výdavky, tak i skutočnosti, ktoré možno na základe informácií dostupných pred uzavretím zmluvy s vysokou mierou pravdepodobnosti očakávať. Dôraz pri posúdení úverovej schopnosti je pritom kladený na pomer medzi príjmami a výdavkami spotrebiteľa a posúdenie toho, či spotrebiteľovi zostane po vynaložení bežných výdavkov mesačne taká čiastka, aká bude potrebná na splácanie úveru. Pri posudzovaní budúcej schopnosti spotrebiteľa splácať úver sa vychádza z existujúceho stavu a prezumpcie jeho zachovania do budúcnosti. Nejde pritom o získanie 100 % istoty, že úver bude v budúcnosti splatený, pretože nie je možné s istotou vylúčiť, že spotrebiteľ napr. dostane výpoveď z pracovného pomeru alebo dlhodobu ochorenie. Cieľom zákonodarcu bolo efektívne zamedziť predlžovaniu spotrebiteľov, ktorí nie sú schopní svoje záväzky riadne splácať. Z textu zákona vyplýva, že informácie pre rozhodnutie dodávateľa o tom, či zmluvu uzavrie alebo nie si má veriteľ zabezpečiť sám, a to aj v spolupráci so žiadateľom o úver. Pri získavaní relevantných informácií za účelom posúdenia úverovej schopnosti spotrebiteľa tak veriteľ vychádza ako z informácie dodaných spotrebiteľom a samozrejme ním aj preukázaných,

tak z informácií, ktoré získava z iných dostupných zdrojov. Je povinnosťou veriteľa takto získané informácie zhromaždiť, vyhodnotiť ich dostatočnosť a rozhodnúť, či a ktoré informácie je nevyhnutné ďalej overovať. Za dostatočné sa považujú iba také informácie o príjmoch a výdavkoch, z ktorých je schopný získať objektívny obraz o žiadateľovej finančnej situácii. Spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje. Táto povinnosť však nezabavuje veriteľa konať s odbornou starostlivosťou, teda vyžiadať si od spotrebiteľa potrebné informácie, aktívne si zabezpečovať ďalšie primerané a objektívne zistiteľné informácie o spotrebiteľovi a takto získané informácie riadne vyhodnotiť. Schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver tak treba chápať ako situáciu, keď v závislosti na frekvencii splácania zostane spotrebiteľovi v jeho osobnom a domácom rozpočte dostatok finančných prostriedkov, aby mohol bez akýchkoľvek problémov a obmedzení splácať splátku v predpokladanej výške. Preto dodávateľ musí okrem iného analyzovať spotrebiteľov osobný a domáci rozpočet, a to ako stranu príjmov, tak stranu výdavkov, a to vždy vo vzťahu ku konkrétnemu žiadateľovi o úver. Analýza iba niektorej zo strán rozpočtu sama o sebe k posúdeniu úverovej schopnosti nepostačuje (rozhodnutie KS v Prešove pod sp. zn. 22Co/107/2018).

45. Žalobca žiadnym spôsobom nepreukázal, že by ho skutočne zaujímala bonita žalovaného, keď ho zaujímali len príjmy, ktoré pri vzatí do úvahy výšku úverovej splátky, dokonca v krátkom časovom slede po sebe boli uzavreté, bez skúmania, či za takého stavu, kedy žalovaná má len minimálnu mzdu XXX eur (N.), teda len najnižší možný príjem, jej poskytne dva úvery, jeden vo výške 1299 eur a druhý vo výške 959 eur a bez riadneho skúmania výdavkov, či je zvládnuteľné plniť záväzky z úverového vzťahu. Pokiaľ ide o určitú mieru ľahkomyseľnosti žalovaného, súd prvej inštancie považuje aj ľahkomyseľnosť dlžníka za kvalifikačné kritérium, ktoré je spôsobilé privodiť nadvládu veriteľa nad dlžníkom. Pokiaľ žalobca využil takúto ľahkomyseľnosť, musí niesť dôsledky, a to aj pri overovaní si bonity žalovaného, životných nákladov a celkovej schopnosti splácať úver (viď podporné odôvodnenie rozsudku Krajského súdu v Prešove sp.zn. 3Co/3/2011).

46. Nielen z oboch zmlúv, ale aj z vyjadrenia žalobcu, ktorý urobil prepočet limitu ukazovateľa schopnosti splácať bol presne na bode 1, čo znamená pri zápočte len životného minima veriteľom obrovské riziko nesplácania, pričom napriek takémuto prepočtu (preukazujúceho, že sa tak dialo len formálne), muselo evokovať veriteľovi, že u dlžníka je nesmierne priam isté, že nebude schopná úver splácať. Napriek tomu žiadnym spôsobom nedoplnil údaje o výdavkoch a príjmoch. Z vykonaného dokazovania je nielen vzhľadom na uvedené skutočnosti o výpočte limitu ukazovateľa schopnosti splácať na úplnej hranici pri dosadení hodnôt len formálne s absolútne vysokým rizikom zrejme, že právny predchodca žalobcu si povinnosť skúmať bonitu žalovaného splnil len formálne, pričom v nej nezohľadnil náklady žalovaného, nehovoriac o tom, že taká významná finančná inštitúcia musí a musela mať vedomosť o negatívnom vývoji najmä koeficientu rastu životných nákladov nízkopríjmových domácností nielen v čase uzatvárania zmluvy. Tu treba pripomenúť odbornú starostlivosť dodávateľa, pričom nemožno vychádzať len z tvrdení, či čestného prehlásenia spotrebiteľa, ak tieto nie sú podopreté konkrétnymi podkladmi a nestačí mať preukázaný len príjem spotrebiteľa, lebo zákon jasne hovorí o preverení údajov nielen o príjme, ale aj o výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa, čo tu žalobca nepreukázal, že náležite preveril. „Ak sa veriteľ uspokojí len s tvrdením žalovaného, je to nepostačujúce, keďže nejde o náležité preverenie bonity. Žalobca teda ničím nepreukázal preverenie výdavkov žalovaného, hoci to zákon jasne vyžadoval. Vzhľadom aj na uvedené, aj výšku príjmu uvedenú v zmluve nezodpovedajúcu predloženým výplatným dokladom, a tomu, že vôbec neboli zisťované výdavky žalovaného, má súd za to, že došlo k hrubému porušeniu povinnosti veriteľa zistiť konkrétnu výšku nákladov na zabezpečenie základných životných potrieb spotrebiteľa. Odborná starostlivosť navyše predpokladá, aby údaje, ktoré dlžník veriteľovi uviedol, veriteľ overil, resp. dlžník objektívne podložil,“(podporné viď napr. rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn.19Co/130/2019).

47. Pre porovnanie podľa rakúskej právnej úpravy je neplatný právny úkon, ak niekto využije ľahkomyseľnosť, stav núdze, slabomyseľnosť, neskúsenosť alebo rozrušenie mysle iného takým spôsobom, že sebe alebo tretej osobe za poskytnutie plnenia nechá sľúbiť alebo poskytnúť protiplnenie, ktorého majetková hodnota je vo vzťahu k plneniu v nápadnom nepomere (§ 879 ABGB ods. 2 č.4).

48. Podľa § 39a Občianskeho zákonníka účinného v čase uzavretia zmluvy neplatný je právny úkon urobený fyzickou osobou nepodnikateľom, pri ktorom niekto zneužije tieseň, neskúsenosť, rozumovú vyspelosť, rozrušenie, dôverčivosť, ľahkomyseľnosť, finančnú závislosť alebo neschopnosť

plniť záväzky druhej strany a dáť sebe alebo inému sľúbiť alebo poskytnúť plnenie, ktorého majetková hodnota je vzhľadom na vzájomné plnenie v hrubom nepomere.

49. Absolútne neplatným právnym úkonom je aj úver, poskytnutý pri zneužití tiesne alebo aj ľahkovážnosti za neprimerané protiplnenie (úroky, poplatky). V konečnom dôsledku ide o skutkovú podstatu trestného činu úžery, len na trestnoprávny postih chýba úmysel. Civilnoprávna úžera spôsobuje neplatnosť právneho úkonu v celom rozsahu pre rozpor s dobrými mravmi, pretože sa poskytuje úver pri nadvláde veriteľa za úžernú cenu úveru (NS ČR 21Cdo/1484/04).

50. Zmyslom a cieľom úverovania spotrebiteľov nemôže byť neprimerané zaťaženie spotrebiteľa a niekoľkoročný stav splácania dlhu, počas ktorého je spotrebiteľ vystavený stresovým situáciám. Takýto stav je na úkor kvality spotrebiteľa splatiť úver za podmienok vopred stanovených žalobcom, ktoré až na výšku úveru žalovaný nemohol nijako ovplyvniť (štandardná formulárová zmluva). Na začiatku všetkého je nedostatok odbornej starostlivosti obchodného zástupcu veriteľa pri nevyhodnotení núdze a čiastočnej ľahkomyselnosti spotrebiteľa.

51. Povinnosť súdu z úradnej moci preskúmať či veriteľ posúdil bonitu spotrebiteľa vyplýva z rozhodnutia Súdneho dvora EÚ C-679/2018 zo záverov ktorého vyplýva, že články 8 a 23 Smernice európskeho parlamentu a rady 2008/48/Es sa majú vykladať v tom zmysle, že vnútroštátnemu súdu ukladajú povinnosť preskúmať ex officio existenciu porušenia povinností stanovenej v článku tejto smernice, podľa ktorej veriteľ musí pred uzavretím zmluvy posúdiť úverovú bonitu spotrebiteľa vyvodiť dôsledky, ktoré z porušenia tejto povinnosti vyplývajú vo vnútroštátnom práve pod podmienkou, že sankcie spĺňajú požiadavky podľa uvedeného článku 23. Články 8 a 23 smernice 2008/48 sa majú ďalej vykladať v tom zmysle, že bránia vnútroštátnej právnej úprave, podľa ktorej sa sankcia za porušenie povinnosti veriteľa posúdiť pred uzavretím zmluvy úverovú bonitu spotrebiteľa, ktorá spočíva v neplatnosti zmluvy o úvere spojenej s povinnosťou spotrebiteľa vrátiť veriteľovi poskytnutú sumu istiny v dobe primeranej jeho možnostiam uplatní len pod podmienkou, že daný spotrebiteľ túto neplatnosť namietne.

52. Ustanovenie § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch sa má vykladať tak, že bonita dlžníka musí byť skúmaná cez zisťovanie jeho príjmov a výdavkov, ako aj jeho lustráciou cez príslušné databázy, pričom nevykonanie jedného z týchto postupov znamená hrubé porušenie odbornej starostlivosti (rozhodnutie Krajského súdu v Prešove pod sp. zn. 3Co/53/2019, 22Co/107/2018, 7Co/126/2016 a 12Co/107/2019).

53. Na základe uvedeného súd dospel k záveru, že žalobca nepreukázal, že by veriteľ náležite skúmal a vyhodnotil bonitu žalovaného v zmysle § 11 ods. 2 vety druhej zákona č. 129/2010 Z.z. v kontexte s § 7 ods.1 citovaného zákona, čo spôsobilo bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru. O uvedenom absolútnom nesplnení povinnosti postupovať s odbornou starostlivosťou a pristupovaní k takémuto kroku len formálne svedčí aj spôsob uzatvárania zmlúv so spotrebiteľom, výške úverov a splátok z nich v krátkom časovom slede len 3 dni po sebe, u spotrebiteľa s minimálnou mzdou.

54. Z predložených oboch obdobných zmlúv o revolvingovom spotrebiteľskom úvere bolo tiež nesporné preukázané, že zmluvy nemajú náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. g) citovaného zákona a to výšku splátky. V zmluve o revolvingovom úvere je síce uvedené, že výška mesačnej splátky je „minimálne 5 % z aktuálnej výšky úverového rámca“, avšak súd uvedené dojednania o výške mesačnej splátky revolvingového úveru považuje za absolútne neplatné podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka, keďže nie je určité a zrozumiteľné. Výška mesačnej splátky musí byť stanovená tak, aby dlžník jednoducho vedel určiť, v akej výške je povinný plniť pravidelnú mesačnú splátku úveru. Žalobca ako dodávateľ v zmluve o revolvingovom úvere stanovil pre žalovaného ako spotrebiteľa vyššie citovaný matematický vzorec výpočtu pravidelnej mesačnej splátky úveru, tento však súd vzhľadom na nie práve jednoduchý výpočet považuje pre bežného spotrebiteľa za nezrozumiteľný, keďže vyžaduje určitú mieru matematických znalostí.

55. Na podporu názoru súd odkazuje na už právoplatné rozhodnutie Okresného súdu Bardejov v obdobnom spore sp. zn. 8Csp/69/2022 zo dňa 16.6.2023.

56. Len nad rámec uvedeného, ďalšie dôvody, ktoré by spôsobovali bezúročnosť a bezpoplatkovosť, resp. neplatnosť zmluvy v časti úrokov – 30 % ročne (viď napr. rozsudok Okresného súdu Bardejov

sp. zn. 8Csp/20/2022 zo dňa 15.6.2023) súd už nerozvádzal, lebo by to viedlo k totožnému záveru o zamietnutí žaloby.

57. Podľa § 517 ods. 1 prvá veta Občianskeho zákonníka dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní.

58. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

59. Podľa § 3 Nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

60. Na základe vyššie uvedeného súd je toho názoru, že žalobcovi zo zmluvy patrí len suma, ktorú žalovaná neuhradila z reálne čerpaných úverov. Žalovaná v danom prípade vyčerpala titulom úverov sumu (1225 eur z úveru zo dňa XX.X.XXXX - z toho dňa X.XX.XXXX a 1546,20 eur z úveru zo dňa XX.X.XXXX), pričom neuhradila žiadnu sumu, preto súd túto sumu 2771,20 eur priznal žalobcovi a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol.

61. Keďže žalovaná neuhradila dlžnú sumu riadne a včas, dostala sa do omeškania s plnením peňažného dlhu a žalobcovi tak vznikol nárok na zaplatenie zákonného úroku z omeškania. Vzhľadom na vyššie uvedené žalobcovi možno priznať nárok na úrok z omeškania v ním požadovanej výške 5 % ročne, ktorého výška je v súlade s vyššie uvedenými zákonnými ustanoveniami z dlžnej sumy odo dňa nasledujúceho po splatnosti úveru, ktorá nastala dňa 27.4.2021, t.j. odo dňa 18.4.2021.

62. Súd žalovanú zaviazal na zaplatenie úroku z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 2.771,20 eur od 28.4.2021 do zaplatenia. V prevyšujúcej časti už vzhľadom na konštatovanú bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru, súd žalobu zamietol.

63. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

64. Podľa § 255 ods. 2 CSP ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

65. Podľa § 257 CSP výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

66. Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

67. Podľa § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

68. Súd pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania postupom podľa § 262 ods. 1 CSP vychádzal z pomeru úspechu vo veci podľa §§ 255 CSP. Žalobca sa žalobou domáhal zaplatenia sumy 2.906,21 eur + kapitalizovaný úrok vo výške 2284,60 eur - t.j. z omeškania vo výške 30 % zo sumy 1.239 eur od 28.4.2021 do 15.1.2024 (deň rozhodnutia súdu) a 30 % zo sumy 1560,20 eur od 28.4.2021 do 15.1.2024 (deň rozhodnutia súdu) – spolu 4690,81 eur (100 %), súd mu priznal 2771,20 eur (59 % zo žalovanej sumy), vo zvyšku 41 % zo žalovanej sumy žalobu zamietol. Vzhľadom na obdobný pomer úspechu v konaní, ako aj prihliadnuc na ustanovenie § 257 CSP a to, že v danom prípade súd nemohol prehliadnuť skutočnosť, že právny predchodca žalobcu postupoval nedbanlivo, ak dostatočne neoveril životné náklady, dlhy a celkovú bonitu spotrebiteľa a poskytol mu hneď po sebe 2 úverové zmluvy po sebe, nehovoriac o skutočnosti, že žalobca (jeho právny predchodca) s povinnosťou postupovať s odbornou starostlivosťou si musel byť vedomý nedostatkov, ktoré spôsobovali bezúročnosť a bezpoplatkovosť úverov, a ktoré mali byť uvedeným spôsobom financované a preto súd neposkytol ochranu takému úverovaniu a vyhodnotil uvedené aj ako dôvod pre nepriznanie nároku na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia jeho písomného vyhotovenia na Okresný súd Bardejov.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 C.s.p.) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 C.s.p.).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 C.s.p.).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 C.s.p.).

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 C.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.